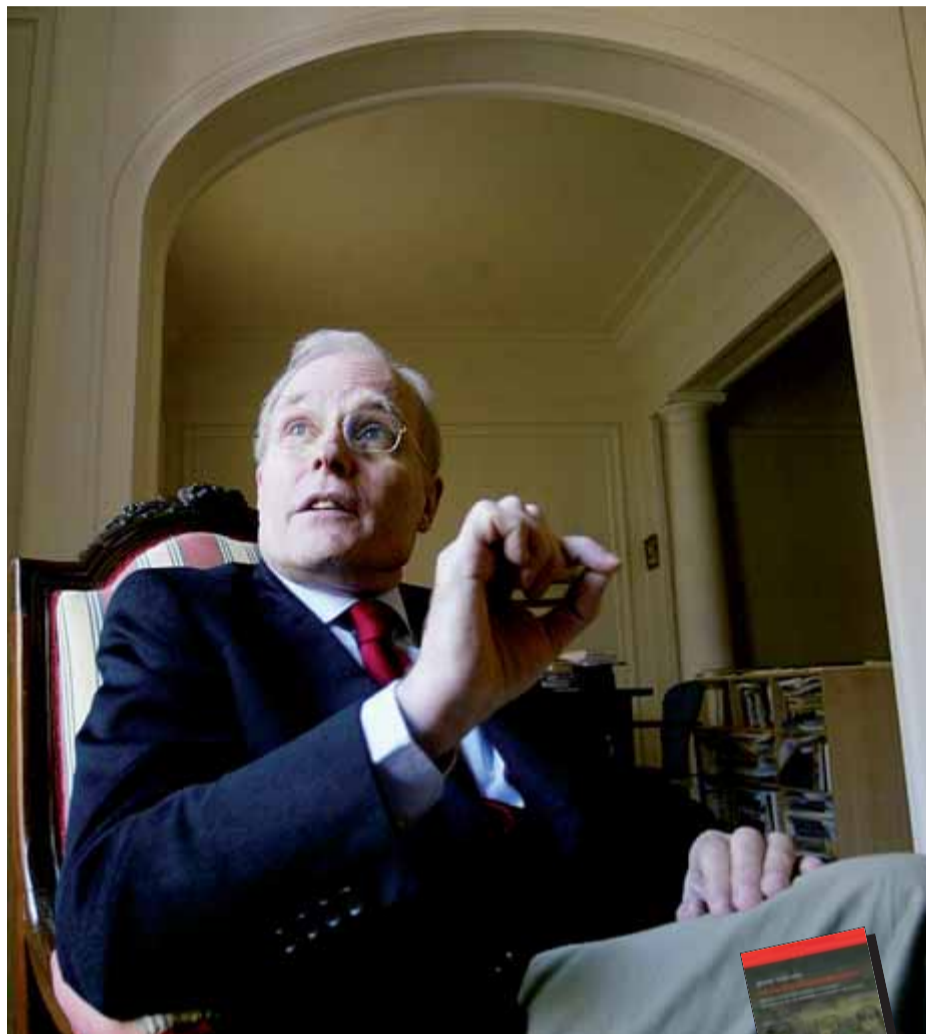

Assaig Jordi Galves

I Roland fa sonar l'olifant

He tornat a aquest llibre com es torna al vi aspre, com qui torna a pujar una muntanya, com qui se'n va cap a casa. I és que Jorge Luis Borges sempre acaba tenint raó i l'èpica és la poesia dinàmica i fervorosa dels orígens, però també del futur, com proven amb empena el *western* i les guerres galàctiques. El destí em reservava aquesta sorpresa. L'any 1987 vaig abordar la lectura de la *Chanson de Roland*, en el mateix lloc i moment que Jaume Vallcorba interrogava el venerable poema de guerra i escrivia les notes per a la seva *Lectura*, publicada a Sirmio el 1989, que desvela molts dels seus antics secrets, la seva perfecta arquitectura. Feta per ser recitada com un encanteri, la *Cançó*, que els joglars proclamaven en alta veu, amb percussió, amb el caient de fatalitat de la rima, fent voleiar les espases damunt dels caps, en castells, viles, prats, fins i tot enmig de les batalles, és un prodigi de passió franca i de lucidesa amarga. És el poema de Carlemany, el poema del pare, l'emperador que va retornar Barcelona a Europa l'any 801 amb el sacrifici de la gesta. Però els poemes no els fa la musa, sinó l'esforç intel·lectual de qui sap narrar. No sabem qui va escriure la *Cançó* però sí que sabem que aquesta no és una història de realitats, sinó de veritat. Inquieta.

L'aventura és coneguda i té l'olor avinagrada de la venjança. Carlemany ha conquistat –no pas *reconquistat*– tota l'Espanya d'ençà de l'Ebre excepte Saragossa, que és dalt d'una muntanya. El rei de la ciutat, Marsili promet rendir-s'hi i, com demana Roland, s'hi envia Ganeló, el seu sogre, que no hi vol anar. Per venjar-se'n, l'orgullós ambaixador trairà tothom. El rei moro atacarà, així, la rereguarda de l'exèrcit dels francs que comanda Roland, compost per vint mil soldats i pels dotze pars de França.

Jaume Vallcorba fa una lectura personal del clàssic QUIM PUIG

Lectura de la 'Chanson de Roland' Autor: Jaume Vallcorba Editorial: Acantilado Barcelona, 2010 Preu: 22 euros Pàgines: 280

El combat serà cruel, la batalla serà un carnatge. Tot i el valor que demostren els francs, aviat queden reduïts només a seixanta. És aleshores quan, a contracor, Roland fa sonar el corn per demanar ajut a Carlemany, el seu oncle. Però és massa tard. Quan arriba, els moros hauran fugit i Roland i els dotze pars seran morts.

La nit s'acosta i es fa impossible perseguir els enemics. És aleshores quan Carlemany fa que Déu aturi el sol –quin moment més extraordinari– i aconsegueix exterminar els moros que fugen. Marsili, però, es refugia a Saragossa i, amb l'ajut d'un immens exèrcit de l'emir de Babilònia, Baligant, planta cara als francs. Serà la llegendaria batalla de Roncesvals, que hauran de resoldre en un combat singular Carlemany i el noble, savi, emir, que també porta una barba blanca. La victòria serà per als cristians, però serà una victòria amarga. Un cop a França, Auda, la promesa de Roland, mor de pena i Ganeló serà jutjat. El combat aleshores esdevé judicial: el traïdor serà al capdavant esquartrat i els seus familiars penjats. Acabada la venjança, Carlemany es planya de les penes que li han desfet la vida: ha perdut Roland i plora estirant-se la barba, desconsolat. Vol dormir i oblidar, està cansat, però l'àngel Gabriel li recorda que Déu el crida per a nous combats.

La intenció de la *Cançó* és ascètica. Pren un fet històric i el fa abstracte, etern com la lluita entre el Bé i el Mal. Vallcorba s'adona de la reiteració simbòlica del número set, de la negativitat de la majoria dels personatges sarraïns, que tenen noms derivats de la paraula *mal*. I, sobretot, de com s'equipara la passió i el sacrifici de Crist, la victòria del derrotat en vida però vencedor de la mort, amb la gran derrota militar de Carlemany. La derrota és victòria. Però, i la victòria? *

Novel·la Jordi Capdevila

Amor i sexe en la maduresa

La crisi dels 50 anys agafa amb mal peu la Sara, una brillant intèrpret, però que ara ja no troba cap sentit a la seva vida. No gaire afortunada en amors, amb una relació passatgera amb un amant relacionat amb la necessitat de fugir del no-res vital i cercar un nou camí.

Gràcies a una situació econòmica prou estable, deixa la feina per immmergir-se en el somni que ha tingut sempre: fer una traducció acurada de la novel·la *L'home sense atributs*, de Robert Musil. Un desig nascut de la fascinació per l'obra en la llengua original, i perquè no troba cap traducció catalana que capti tots els matisos. Sara s'immergeix en aque-

ta traducció que li dona, però, prou temps per entretenir-se llegint i rellegint el diari local, on troba un anunci de contactes excitant: un jove universitari s'ofereix a facilitar *alegries* als cossos de dones madures i soles, per poder pagar els seus estudis.

El que havia de ser només una trobada periòdica es transforma en una intensa història passional que deriva cap al sexe més dur, amb la descoberta de noves formes de plaer que poden arribar a alterar la salut física i mental de la Sara.

Es tracta d'una novel·la psicològica que aprofundeix en la crisi de la maduresa que afecta cada dia més persones i que té com a punt de par-

tida la frustració sexual viscuda per una generació que no va ser capaç de lligar el món dels sentiments amb el del desig i que enfoca la darrera etapa de la vida amb un buit existencial que no sap omplir.

No cal dir que aquesta història psicològica està recreada amb l'explicació fins al darrer detall de totes les gratificacions físiques i psíquiques i també les doloroses, amb escenes de sadisme ben dosificades. Una prosa excitant, ben recreada, que s'entreté a explicar amb tota mena de detalls tant els moviments més delicats com els més escabrosos i també violents per aconseguir cada vegada una mica més de plaer

descontrolat en el joc sexual. Un esforç que va portar la novel·la a guanyar el 16è premi de literatura eròtica La Vall d'Albaida.

El rerefons de tantes borratxeres de plaer dilueixen el missatge de fons de la novel·la: exposar que els buits psicològics de la maduresa s'omplen més amb tendresa, afectivitat i estimació que porten al desig eròtic, que no pas amb el sexe pur i dur, asfixiant i destructiu. Així ho fa pensar un desenllaç carrincló, excessivament moral, però ben descrit i escrit, d'un dels problemes de la nostra societat: la soledat, fins i tot la marginació, de la gent madura que no ha aconseguit lligams afectius. *

Sara, la dona sense atributs
Premi de literatura eròtica La Vall d'Albaida
Autor: Carles Cortés
Editorial: Bromera Alzira, 2010
Preu: 19 euros
Pàgines: 240